

Padělky skupiny „K“ - noční můra ... (5)

V minulém pokračování našeho seriálu jsme se začali zabývat padělků přetisků emise Pošta československá 1919. Pro zajímavost jsme jako první vybrali kuriózní falzum známky 4 K Znak na žilkovaném papíru, jejíž přetisk nesl velké množství charakteristických vad. Na rozdíl od tohoto přetisku, který je nám prozatím znám jen v tomto jediném exempláři (a nestačil tedy zřejmě napáchat větší škody), dnes půjde o případ mnohem závažnější. Budeme se totiž věnovat dalšímu padělků přetisku druhu A, tentokrát I. typu, jímž byla oklamána řada našich i zahraničních sběratelů a obchodníků celkem o mnohamilionové částky.

FRANTIŠEK BENĚŠ

Na rozdíl od padělků popsaných v předchozích čtyřech pokračováních, které byly rovněž nebezpečné, ale distributorům se je nepodařilo uvést ve větší míře na trh, totiž padělaným štočkem,

který si dnes popíšeme, bylo zhotoveno velké množství falz cenných známek, a to včetně největších rarit – 4 a 10 K Znak na žilkovaném papíru. Nemálo z nich bylo v uplynulé dekádě nabídnuto a prodáno v řadě tuzemských i zahraničních aukcí, a to nezděra i za částky v řádu statisíců, ba milionů korun za kus! Jestliže až dosud tedy v našem seriálu šlo spíše o varování do budoucna, dnes se poprvé setkáváme s padělkem, který už reálně způsobil nemalé škody.

Z dosavadní zkušenosti mohou konstatovat, že většina známek s padělaným přetiskem druhu A, které patří do popisované skupiny falz „K“, má přetisk II. typu. Padělků přetisků I. typu mi bylo předloženo výrazně méně – a naprostá většina z nich pochází ze stejného štočku. Na rozdíl od předchozích případů si padělatel k jeho výrobě vybral jako předlohu

známku s poměrně nepoškozeným přetiskem, takže i jeho výrobky nenesou téměř žádné výraznější vady. Výjimkou je pouze malé vykousnutí na levé straně dolní části nožky písmene T, které v kombinaci s charakteristickým postavením obou háčků (na S a nad C), zakončením písmene Š a úhlem seřiznutí druhé číslice 9 tvoří nezaměnitelnou kombinaci.

Vzhledem k tomu, že padělatel i v tomto případě experimentoval s barvou (zejména s jejím množstvím a konzistencí), silou přitlaku i tvrdostí množru protikusu (jak lze usuzovat z rozdílné podoby doložených exemplářů nepochybně pocházejících ze stejného padělaného štočku), mohou na první pohled působit některé přetisky poněkud odlišně od svých „sourozenců“ (například mezery pod háčky mohou být různé široké či dokonce chybět, různé široká mohou být i jednotlivá písmena a číslice, lišit se může průsvitnost barvy, podoba fuláže, hloubka „vykousnutí“ v T apod.). V naprosté většině případů však padělek snadno poznáme už při osminásobném zvětšení (tedy pod běžnou filatelistickou lupou), ve složitějším případě jej stačí naskenovat (na 300 až 600 dpi) a zvětšit dvacetkrát na ploché obrazovce monitoru. Složitějším případem myslím zejména padělky známek 2 K Znak v tmavě modré barvě, u nichž prohlídka lupou může méně zkušeným sběratelům zpočátku činit potíže (detaily černého přetisku jsou na tmavě modrém podkladu špatně rozeznatelné). V takových případech dobře poslouží i jednoduchý grafický program, s jehož pomocí lze tmavě modrou barvu na monitoru zesvětlit, takže černý přetisk je potom kontrastnější.¹⁾

Další identifikační znaky tohoto padělků (zejména barva a její povrch, a dále způsob otištění) jsou shodné s padělků popsanými v předchozích částech našeho seriálu, kde si je zájemci mohou snadno najít – takže se jimi teď nemusíme zdržovat.

Podívejme se však na to, na jakých známkách se padělaný přetisk z tohoto štočku vlastně vyskytuje. Jde o poměrně široké spektrum rakouských výplatních známek haléřových a korunových hodnot, od 6 h černý přetisk po 10 K na žilkovaném papíru (samozřejmě jde především o známky které bez přetisku nejsou nijak drahé). Nejčastější

¹⁾ Vyžaduje to určitý cvik, ale starším zájemcům jistě ochoťně poradí třináctiletý vnuk nebo kluk ze sousedství. Dobrým způsobem je i prohlížení přetisků tmavých známek lupou v průhledu, tedy na skleněné, zesvětlivé desce, nebo skenování v průhledu.

je právě černý přetisk na zmíněné šestihaléřovce, a to jak v normální, tak převrácené poloze. Podle nominále vzato následuje 1 K Znak s černým přetiskem, a to v převrácené poloze, všechny tři varianty světlé dvoukorunové s přetisky převrácenými a dvojitými, 2 K tmavá (úzká i široká, v normální i převrácené poloze), 3 K úzká světlá s převráceným přetiskem (se širokou světlou 3korunovkou jsem se zatím neseťkal – je totiž velmi vzácná i bez přetisku), 3 K úzká tmavá, normální i převrácená (široká je dobrá i bez přetisku, takže se s pa-

dělkem na ní setkáme asi jen ojediněle), 4 K ve všech barvách, formátech, papírech i polohách přetisku, stejně jako u 10 K (kde jsem se však zatím neseťkal s padělkem na světle fialové, obyčejný papír – důvodem je opět zřejmě vyšší cena známky bez přetisku). Tím však možnost výskytu padělků z tohoto štočku samozřejmě nekončí. Není vyloučeno, že jej padělatel použil i na dalších hodnotách a jiným způsobem (zejména jako převrácené), z nichž některé např. pro nižší cenu mohou dosud unikat pozornosti.

Část padělků zhotovených z tohoto štočku na své zadní straně nese otisky (poměrně dobře) padělaných značek starých znalců – zejména Lešetický (Lý) a Lešetický–Ústředna (LÚ), Tribuna, Hirš, Franěk, Mrňák, Gilbert a možná i další.

Vedle toho se tu, bohužel, můžeme setkat i s pravými značkami znalců novodobých (dokonce členů AIEP) a k některým jsou dokonce připojeny i jejich fotoatesty pravosti. O těchto případech jsme ve Filatelii už vícekrát psali. Například ve F 8/2006 (na str. 10 a na 3. straně obálky) je vyobrazen a popsán padělek největší čs. rarity 4 K Znak na žilkovaném papíru, ověřený jako pravý v letech 2001 a 2002 dvěma takovými znalci a prodaný v té době v jedné brněnské aukci za více než 2,5 milionu korun!

To je však jen špička ledovce. Případů výskytu padělků s tímto přetiskem je totiž mnohem, mnohem více (řádově minimálně desítky), takže když jsme v úvodu hovořili o celkem mnohamilionové škodě, určitě nešlo o přehánění. To by nás mělo vést ke zvýšené opatrnosti při nákupu či výměně takových známek – ale to už čtenáři našeho seriálu dávno dobře vědí. Stejně tak nemusíme zdůrazňovat, že naším cílem není strašit sběratele a odrazovat je od sbírání emisí, jimž, bohužel, padělatelé věnovali svou nežádoucí pozornost. Naopak – chceme ukázat všem zájemcům, že z padělků není třeba

mít přehnané obavy. Uznejte sami: napálil by vás snad teď někdo padělkem, které vidíte na následujících obrázcích? ■

